

Opgave 6

Energieprijzen rijzen de pan uit

Ton van de Burgt is boos. Hij heeft namelijk net zijn energierekening gekregen en gezien dat de energieprijzen sterk gestegen zijn. Ton heeft ook berekend dat over 2005 zijn netto-loon 2,1% hoger is dan over 2004. Ton moppert tegen zijn vrouw Els dat die loonsverhoging onvoldoende is om de gestegen energiekosten op te vangen zodat de koopkracht van zijn netto-loon in 2005 lager is dan in 2004. Els zegt dat Ton zich vergist, want volgens haar is de koopkracht van zijn netto-loon wel hoger geworden.

Opmerking

Met koopkracht van het netto-loon is hier bedoeld het netto reële loon.

tabel 1

jaar	consumentenprijsindex (CPI: 2000 = 100)	stijging CPI (% ten opzichte van vorig jaar)
2003	109,9	2,1
2004	111,2	1,2
2005	113,1	1,7

tabel 2

enkele prijsindexcijfers (2000 = 100)				
	aandeel in de totale uitgaven (%)	jaar		
		2003	2004	2005
energie	3,6	130	135	154
voeding	11,1	112	109	108
kleding	6,4	99	98	95
recreatie	11,5	106	105	104

De CPI is een samengesteld, gewogen prijsindexcijfer.

2p **16** Waaruit blijkt:

- dat de CPI een samengesteld indexcijfer is;
- dat de CPI een gewogen indexcijfer is?

2p **17** Bereken met hoeveel procent de energieprijs in 2005 is gestegen vergeleken met 2004.

Eindexamen economie 1 havo 2008-I

havovwo.nl

Gegeven zijn de onderstaande uitspraken.

- 1 De prijs van energie is tussen 2000 en 2005 meer dan verdubbeld.
 - 2 Tussen 2000 en 2005 heeft de prijs van voeding meer bijgedragen aan de inflatie dan de prijs van energie doordat voeding een hogere wegingsfactor heeft.
 - 3 In 2005 is recreatie goedkoper dan in 2000.
- 2p **18** Geef voor elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

Els en Ton verschillen van mening over de vraag of de koopkracht van het netto-loon van Ton gedaald of gestegen is.

- 2p **19** Wie heeft er gelijk, Els of Ton? Verklaar het antwoord.